

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ЗКР ЗНТУ

О.К. Баршай
« 31 » серпня 2015 р.

КОНЦЕПЦІЯ
НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ
СТУДЕНТІВ ЗАПОРІЗЬКОГО КОЛЕДЖУ РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

У сучасних суспільно-політичних умовах, коли Україна зусиллями наших військових, добровольців, волонтерів відстоює свободу і територіальну цілісність, пріоритетного значення набуває патріотичне виховання студентської молоді. На сьогодні патріотичне та громадянське виховання набувають нового сенсу, як основоположні, що відповідають нагальним вимогам і викликам сучасності, закладають підвалини для формування свідомості нинішніх і майбутніх поколінь, які розглядатимуть державу як запоруку власного особистісного розвитку, що спирається на ідеї гуманізму, соціального добробуту, демократії, свободи, толерантності, виваженості, відповідальності, здорового способу життя, готовності до змін.

Ідеалом виховання виступає різнобічно та гармонійно розвинений національно свідомий, високоосвічений, життєво компетентний громадянин, здатний до саморозвитку та самовдосконалення.

Головною домінантою національно-патріотичного виховання студентів ЗКР ЗНТУ є формування у особистості ціннісного ставлення до навколишньої дійсності та самої себе, активної за формою та моральної за змістом життєвої позиції.

Освіта – це засіб формування знань, світогляду і віри, мудрості і високої свідомості, доброчесності та культури. Головна мета освіти – сприяти розвитку характерів людей і поколінь, що досягається через синтез виховання і навчання, патріотизму і професійності, багатовікового досвіду народів на ґрунті національної філософії, розуміння того, що кожна людина – це неповторний світ, специфічно обдарованої від природи особистості, і завдання педагога полягає у тому, щоб допомогти пізнати себе, створити і реалізувати себе, бо тільки так повністю реалізує себе кожна нація.

Тому в основу національно-патріотичного виховання в ЗКР ЗНТУ покладено ідею розвитку української державності як консолідуючого чинника розвитку українського суспільства та української політичної нації. Ця Концепція виходить з ідеї об'єднання різних народів, національних та етнічних груп, які проживають на території України, довкола ідеї української державності, українського громадянства, що виступають загальними надбаннями, забезпечують їхній всебічний соціальний та культурний розвиток.

Члени педагогічного колективу можуть і повинні зробити багато для того, щоб допомогти студентській молоді адекватно ставитися до подій минулого і сучасності. Постійний контакт із викладачами допоможе їм реально оцінювати конкретні ситуації на території держави. Педагогам необхідно бути завжди готовими до діалогу зі студентами, до непростих запитань з боку студентів; надавати правдиві пояснення витоків та перебігу ситуації, розповідати про ті зусилля держави і громадянського суспільства, що докладаються для відбиття зовнішньої агресії проти України, відновлення миру та порядку в країні. Взаємна підтримка педагогів, батьків і студентів є у край важливою. Потрібно підтримувати студентів, допомагати їм долати стрес та страхи, «перемикати» на конструктивну діяльність.

На сучасному етапі розвитку України виникає нагальна необхідність переосмислення зробленого і здійснення системних заходів, спрямованих на посилення патріотичного виховання молоді в рамках виконання Наказу Міністерства освіти і науки України № 641 від 16.06.2015 року «Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, Заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах». Відтак, перед педагогічними працівниками стоїть завдання формування нового українця, що діє на основі національних та європейських цінностей:

- повага до національних символів (Герба, Прапора, Гімну України);
- участь у громадсько-політичному житті країни;
- повага до прав людини;
- верховенство права;
- толерантне ставлення до цінностей і переконань представників іншої культури, а також до регіональних та національно-мовних особливостей;
- рівність усіх перед законом;
- готовність захищати суверенітет і територіальну цілісність України.

2 МЕТА НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Національно-патріотичне виховання – це комплексна системна заходів, спрямованих на формування у молодого покоління високої патріотичної свідомості, почуття вірності, любові до Батьківщини, турботи про благо свого народу, готовності до виконання громадянського і конституційного обов'язку із захисту національних інтересів, цілісності, незалежності України, сприяння становленню її як правової, демократичної, соціальної держави. Найважливішим пріоритетом національно-патріотичного виховання є формування ціннісного ставлення особистості до українського народу, Батьківщини, держави, нації.

Патріотичне виховання – складова національного виховання, головною метою якого є становлення самодостатнього громадянина-патріота України, гуманіста і демократа, готового до виконання громадянських і конституційних обов'язків, до успадкування духовних і культурних надбань українського народу, досягнення високої культури взаємин. Воно сприяє єднанню українського народу,

зміцненню соціально-економічних, духовних, культурних основ розвитку українського суспільства і держави.

Мета національно-патріотичного виховання полягає у створенні засад для системної і цілеспрямованої діяльності щодо виховання молодшої людини — патріота України, готового самовіддано розбудовувати її як суверенну, демократичну, правову і соціальну державу, виявляти національну гідність, знати і цивілізовано відстоювати свої громадянські права та виконувати обов'язки, сприяти громадянському миру і злагоді в суспільстві, бути конкурентоспроможним, успішно самореалізуватися в соціумі як громадянин, сім'янин, професіонал, носій української національної культури.

Національно-патріотичне виховання є складовою загального виховного процесу підростаючого покоління, головною метою якого є набуття студентами соціального досвіду, готовності до виконання громадянських і конституційних обов'язків, успадкування духовних надбань українського народу, досягнення високої культури взаємин, формування особистісних рис громадянина Української держави, фізичної досконалості, моральної, художньо-естетичної, інтелектуальної, правової, трудової, екологічної культури.

Здійснення системного національно-патріотичного виховання є однією з головних складових національної безпеки України.

Національно-патріотичне виховання формується на прикладах історії становлення Української державності, українського козацтва, героїки визвольного руху, досягнень у галузі політики, освіти, науки, культури і спорту.

Досягнення мети виховання можливе лише за умови комплексного підходу і залучення до цієї роботи всього викладацького складу коледжу, адміністрації, органів студентського самоврядування та громадських об'єднань студентської молоді. Результатом такої співпраці стане формування цілісної і гармонійно розвиненої особистості з високою національною самосвідомістю. Така особистість — це, насамперед, громадянин Української держави, її патріот, гуманіст, для якого пріоритетом є загальнолюдські й загальнодержавні цінності, це людина з високою фаховою підготовкою й широким світоглядом, розвинутим інтелектом, належним рівнем загальної, політичної та правової культури.

3 ЗАВДАННЯ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Мета патріотичного виховання конкретизується через систему таких виховних завдань:

- утвердження в свідомості і почуттях особистості патріотичних цінностей, переконань і поваги до культурного та історичного минулого України;
- виховання поваги до Конституції України, Законів України, державної символіки;
- підвищення престижу військової служби, а звідси — культивування ставлення до солдата як до захисника Вітчизни, героя;
- усвідомлення взаємозв'язку між індивідуальною свободою, правами людини та її патріотичною відповідальністю;
- сприяння набуттю молоддю патріотичного досвіду на основі готовності до участі в процесах державотворення, уміння визначати форми та способи своєї

- участі в життєдіяльності громадянського суспільства, спілкуватися з соціальними інститутами, органами влади, спроможності дотримуватись законів та захищати права людини, готовності взяти на себе відповідальність, здатності розв'язувати конфлікти відповідно до демократичних принципів;
- формування толерантного ставлення до інших народів, культур і традицій;
 - утвердження гуманістичної моральності як базової основи громадянського суспільства;
 - культивування кращих рис української ментальності – працелюбності, свободи, справедливості, доброти, чесності, обережного ставлення до природи;
 - формування мовленнєвої культури;
 - спонукання зростаючої особистості до активної протидії українофобству, аморальності, сепаратизму, шовінізму, фашизму.

4 ПРИНЦИПИ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Запорукою ефективності виховного процесу є органічне поєднання системи принципів національно-патріотичного виховання в цілісну систему, яка забезпечує досягнення відповідних результатів – міцно і органічно засвоєних загальнолюдських і українських національних цінностей.

Основними принципами національно-патріотичного виховання є:

- принцип національної спрямованості, що передбачає формування національної самосвідомості, виховання любові до рідної землі, українського народу, шанобливого ставлення до його культури; поваги до культури всіх народів, які населяють Україну; здатності зберігати свою національну ідентичність, пишатися приналежністю до українського народу, брати участь у розбудові та захисті своєї держави;
- принцип самоактивності й саморегуляції забезпечує розвиток у вихованця суб'єктних характеристик; формує здатність до критичності й самокритичності, до прийняття самостійних рішень; виробляє громадянську позицію особистості, почуття відповідальності за її реалізацію в діях та вчинках;
- принцип полікультурності передбачає інтегрованість української культури в європейський та світовий простір, створення для цього необхідних передумов: формування в дітей та учнівської молоді відкритості, толерантного ставлення до відмінних ідей, цінностей, культури, мистецтва, вірувань інших народів; здатності диференціювати спільне і відмінне в різних культурах, спроможності сприймати українську культуру як невід'ємну складову культури загальнолюдської;
- принцип соціальної відповідності обумовлює потребу узгодження змісту і методів патріотичного виховання з реальною соціальною ситуацією, в якій організовується виховний процес, і має на меті виховання в дітей і молоді готовності до захисту вітчизни та ефективного розв'язання життєвих проблем;
- принцип історичної і соціальної пам'яті спрямований на збереження духовно-моральної і культурно-історичної спадщини українців та відтворює її у реконструйованих і осучаснених формах і методах діяльності;

- принцип міжпоколінної наступності, який зберігає для нащадків зразки української культури, етнокультури народів, що живуть в Україні.

5 ОСНОВНІ НАПРЯМКИ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ

5.1. ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ САМОСВІДОМОСТІ

- формування у студентів поваги та любові до Батьківщини, її традицій звичаїв, досягнень шляхом проведення тематичних виховних заходів;
- максимальне сприяння вивченню студентами державної мови та досконалому її володінню через залучення до участі в предметних олімпіадах, щорічних Шевченківських читаннях, Днях української мови та писемності тощо;
- приділення особливої уваги патріотичним аспектам при вивченні дисциплін суспільно-гуманітарного та українознавчого циклів (особливо таких, як історія України, всесвітня історія, художня культура (культурологія), соціологія, філософія і релігієзнавство, українська мова, українська мова за професійним спрямуванням), а також дисциплін професійної підготовки (зокрема, висвітлення високих досягнень України в галузі науки і техніки);
- формування у студентів любові до свого рідного краю шляхом організації екскурсійних днів з відвідуванням музеїв і пам'ятних місць м. Запоріжжя, Запорізької області;
- формування у студентів любові і поваги до свого навчального закладу шляхом залучення до пошуково-дослідницької роботи щодо історії коледжу, розвитку експозицій в Українській Світлиці;
- формування у молодих людей інтернаціональних почуттів, для цього під час навчального процесу необхідно постійно підкреслювати інтернаціональний характер науки, звертати увагу на співпрацю народів і держав у вирішенні проблем глобального характеру, приділяти велику увагу вивченню іноземних мов, впровадженню у навчальний процес європейських технологій навчання і критеріїв оцінок знань, участь в обласних, всеукраїнських та міжнародних конференціях, відвідування виставок, на яких представлені новітні досягнення іноземних науковців, фахівців, фірм, підприємств у галузях освіти, науки, техніки та технології;
- забезпечення активної участі сім'ї та родини в розвитку патріотично налаштованої, фізично і морально здорової особистості.

5.2 ІНТЕЛЕКТУАЛЬНО-ДУХОВНЕ ВИХОВАННЯ

- розвиток пізнавального інтересу, творчої активності, мислення;
- виховання потреби самостійно здобувати знання та готовності до застосування знань, умінь у практичній діяльності;
- реалізація особистісного життєвого вибору та побудова професійної кар'єри на основі здібностей і знань, умінь і навичок;
- виховання здатності формувати та відстоювати власну позицію;
- проведення заходів з інформаційної безпеки, спрямованих на запобігання негативним наслідкам впливу інформаційної війни.

Цей напрям можливо реалізувати лише при постійному вдосконаленні і підвищенні якості організації навчального процесу, коли у студента формується

зацікавленість і стійка потреба в отриманні нових знань, бажання приймати участь в предметних олімпіадах, вікторинах, конференціях, «круглих столах», різноманітних інтелектуальних іграх тощо.

5.3 МОРАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ

- формування почуття власної гідності, честі, свободи, рівності, працелюбності, самодисципліни;
- формування моральної культури особистості, засвоєння моральних норм, принципів, категорій, ідеалів суспільства на рівні власних переконань;
- становлення етики міжетнічних відносин та культури міжнаціональних стосунків;
- формування у студентів чіткого переконання, що висока моральність – це завжди єдність слова і діла, чесність та порядність, сумлінне виконання людиною синівських, професійних, громадянських обов'язків, вірне служіння Україні, втілюється моральність у конкретних вчинках і діях, незалежно від сфери їх прояву;
- організація бесід на моральну тематику, зустрічей з визначними людьми;
- неухильне дотримання правил внутрішнього розпорядку коледжу;
- розвиток у студентів глибокої зацікавленості, любові до обраної професії, професійної самосвідомості, ерудиції та компетенції; здатності ставити творчі та ефективно вирішувати професійні завдання в обраній сфері професійної діяльності; готовності приймати нестандартні рішення;
- виховання студента як інтелігентної особистості, що має високий рівень культури спілкування та поведінки, ерудиції, критичного мислення, прогресивних поглядів та переконань, толерантності та поважного ставлення до людей іншої національності та інших поглядів та переконань.

5.4 ГРОМАДЯНСЬКО-ПРАВОВЕ ВИХОВАННЯ

- прищеплення поваги до прав і свобод людини та громадянина;
- виховання поваги до Конституції, Законів України, державних символів України;
- виховання громадянського обов'язку перед Україною, суспільством;
- формування політичної та правової культури особистості;
- вдосконалення правової освіти, яка забезпечується викладанням правових дисциплін, пропагандою чинного законодавства викладачами коледжу, організацією зустрічей студентів і співробітників коледжу з працівниками правоохоронних органів, проведенням «круглих столів», вечорів запитань і відповідей, виставок тематичної літератури;
- створення атмосфери вимогливості щодо сумлінного виконання студентами своїх функціональних обов'язків, дотримання положень і правил внутрішнього розпорядку коледжу, наказів директора, розпоряджень по коледжу тощо;
- залучення студентської молоді до участі у добровільних акціях і розвитку волонтерського руху.

5.5 ТРУДОВЕ ВИХОВАННЯ

Основний вид праці студентів – навчання. Належним чином організований навчальний процес спонукає студентів до цілеспрямованого набуття знань і досвіду, сумлінного виконання своїх обов'язків, оволодіння обраною професією.

- формування поваги та любові до праці і потреби в ній відбувається також через залучення студентів до інших видів діяльності, зокрема громадсько-політичної, науково-дослідної, самоврядної, художньої самодіяльності, спортивних змагань, суспільно корисної праці;
- оволодіння знаннями та навиками роботи з людьми, психологічна готовність працювати в ринкових умовах та відповідати за результати своєї роботи;
- формування любові і поваги до обраної професії;
- формування почуття господарської відповідальності, розвиток умінь самостійно та ефективно працювати.

5.6 ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ

- формування у молоді естетичних поглядів, смаків, які ґрунтуються на українських народних традиціях та кращих надбаннях світової культури;
- вироблення умінь примножувати культурно-мистецькі надбання народу, відчувати і відтворювати прекрасне у повсякденному житті;
- залучення студентів до участі у художній самодіяльності, гуртках і студіях, заходах, що проводяться в коледжі, естетичне оформлення результатів праці студентів, відвідування театрів, виставок, музеїв, зустрічі з діячами літератури і мистецтва, проведення творчих вечорів, читання художньої літератури та поезії, слухання музики;
- виховання культури поведінки та спілкування, що пов'язане з сукупністю набутих, усталених морально-естетичних і соціально значущих якостей особистості, які проявляються в повсякденному житті та умінні співіснувати з іншими людьми і виявляються через зовнішній вигляд, імідж, стиль життя і спілкування;
- формування у студентів таких якостей, як гуманність, толерантність, уміння передбачати морально-психологічні наслідки своєї поведінки, здатність до компромісів.

5.7 ЕКОЛОГІЧНЕ ВИХОВАННЯ

- формування основ глобального екологічного мислення та екологічної культури, утвердження у свідомості студентів знань про природу як єдину основу життя на Землі, переконань про необхідність гуманного ставлення до неї, особисту відповідальність за майбутнє, формування вміння здійснювати діяльність, дбайливо оберігаючи довкілля;
- оволодіння знаннями та практичними вміннями раціонального природокористування (на заняттях з екології, біології, безпеки життєдіяльності, при вивченні спеціальних дисциплін і проходженні практики на виробництві);

- виховання почуття відповідальності за природу як національне багатство, участь в екологічних акціях, суботниках на рівні коледжу, району і міста;
- виховання готовності до активної екологічної та природоохоронної діяльності, усвідомлення студентами потреби робити у процесі майбутньої професійної діяльності все від них залежне для забезпечення екологічно чистих умов виробництва.

5.8 ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ТА УТВЕРДЖЕННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ

- виховання відповідального ставлення до власного здоров'я, забезпечення повноцінного фізичного розвитку студентів, шляхом залучення до участі у спортивних секціях, організації змагань з різних видів спорту, спартакіад, Днів здоров'я тощо;
- формування потреби у безпечній поведінці, протидія та запобігання негативним звичкам, роз'яснення шкідливості вживання алкогольних напоїв і наркотичних речовин, тютюнових виробів, проведення профілактичних заходів щодо попередження різноманітних захворювань;
- створення умов для психологічного комфорту студентів, доступність і можливість постійного зв'язку з психологічною службою, соціальним психологом;
- підготовка комплексної програми військово-патріотичного виховання та методичного забезпечення її реалізації з метою виховання здорового підростаючого покоління, готового захищати національні інтереси та територіальну цілісність України;
- створення умов для активного відпочинку студентів.

6 ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ

Реалізація Концепції розрахована на 2015-2019 роки. Основні напрями національно-патріотичного виховання, представлені в Концепції, повинні бути включені в щорічні плани вихованої роботи коледжу, класних керівників навчальних груп, вихователя гуртожитку, в плани роботи адміністративної, педагогічної ради, ради класних керівників, відділень, циклових комісій.

Звіти щодо реалізації Концепції повинні бути щорічно представлені на останньому засіданні педагогічної ради коледжу.

7 ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

У результаті впровадження системи національно-патріотичного виховання очікується:

- забезпечення у студентів коледжу розвинутої патріотичної свідомості і відповідальності, почуття вірності, любові до Батьківщини, турботи про спільне благо, збереження та шанування національної пам'яті;
- зацікавленість молоді щодо служби у Збройних силах України, готовність до захисту України та виконання громадянського і конституційного обов'язку із захисту національних інтересів та незалежності України з метою становлення її як правової, демократичної, соціальної держави;

- збереження стабільності в суспільстві, соціальному та економічному розвитку країни, зміцнення її обороноздатності та безпеки;
- створення у коледжі ефективної виховної системи національно-патріотичного виховання студентів;
- формування потреби у безпечній поведінці, зацікавленість у веденні здорового способу життя, запобігання негативним звичкам.

Заступник директора з НВР
_____ О.В.Великодна
«31_» _____ 08 _____ 2015 р.

Голова студентської ради коледжу
_____ Р.Р.Бібарсов
«31_» _____ 08 _____ 2015 р.